

1987, 13. března – Sdělení VONS č. 625 „Stanoveno datum procesu s bratry Wonkovými“ o ohlášení hlavního líčení s Pavlem Wonkou obžalovaným z trestných činů podvracení republiky a útoku na veřejného činitele a s Jiřím Wonkou obžalovaným z trestného činu pobuřování u Městského soudu v Praze.

Dne 17. 3. 1987 v 8.45 hodin má v místnosti číslo 56A soudní budovy ve Spálené 2, Praha 1 začít hlavní líčení v trestní věci proti Pavlovi a Jiřímu Wonkovým. Líčení má pokračovat 18. března a případně i 19. března. Pavel Wonka je obžalován pro trestný čin podvracení republiky podle § 98 odstavce 1 trestního zákona, jehož se měl dopustit tím, že mezi lidmi rozšiřoval svůj volební program, s nímž se pokoušel nezávisle kandidovat v posledních volbách do Federálního shromáždění v květnu 1986. Dále je stíhán i pro trestný čin útoku na veřejného činitele podle § 155 odstavce 1 písmene a trestního zákona, jehož se měl dopustit při konfliktu se soudcem, který v jeho bytě prováděl exekuci. Hrozí mu trest od jednoho roku do pěti let.

Čtyřiatřicetiletý automechanik Pavel Wonka z Vrchlabí je znám v trutnovském okrese jako zastánce lidských práv, který pomohl mnoha spoluobčanům, postiženým nezákonnými či nesprávnými postupy úřadů. V této souvislosti byl již v letech 1984–85 čtrnáct měsíců vězněn (viz naše sdělení č. 394)¹. Jeho volební program byl založen na reformních postojích, které Pavel Wonka sám hodnotí jako postoje, které jsou v souladu s koncepcemi veřejné informovanosti a přestavby, propagované v SSSR sovětskými činiteli v čele s Michailem Gorbačovem.

Jeho bratr, šestatřicetiletý vedoucí skladu Jiří Wonka, otec pětiletého dítěte, je pravděpodobně v souvislosti s činností Pavla Wonky obžalován z trestného činu pobuřování podle § 100 odstavce 1 písmene a trestního zákona, jehož se měl dopustit mj. psaním stížností státním orgánům. Hrozí mu trest od šesti měsíců do tří let. Jiří Wonka byl teprve krátkou dobu před svým uvězněním vyloučen z KSČ.

Oba bratři jsou německé národnosti a Pavel Wonka spatřuje v trestním postihu a v předchozích šikanách, které oba bratry postihovaly, projev národnostní nesnášenlivosti. Bratři Wonkovi jsou ve vazbě od 26. 5. 1986, a to ve věznicí ministerstva spravedlnosti v Hradci Králové. Královéhradecký krajský soud byl také podle zákona příslušný k soudnímu řízení v této věci; v lednu t. r. odňal však Nejvyšší soud ČSR věc tomuto soudu a přikázal ji Městskému soudu v Praze, který nyní nařídil hlavní líčení. Důvody tohoto rozhodnutí nejvyššího soudu spočívají pravděpodobně v obavách možné podjatosti královéhradeckých soudců vůči Pavlu Wonkovi, který měl ve východočeském kraji již řadu soudních sporů, trestních i občanskoprávních, respektive u mnoha sporů právně zastupoval jiné osoby.

Po odvolacím procesu s Ervínem Motlem² u Nejvyššího soudu ČSR a hlavním líčení s funkcionáři Jazzové sekce³ je chystané hlavní líčení s bratry Wonkovými již třetím veřejně známým případem politického procesu v měsíci březnu. Původně mělo toho dne začít hlavní líčení s Janem Dusem, které však bylo odročeno.⁴ Důvodem této změny může být i to, že po velkém zájmu mezinárodní veřejnosti o právě skončený proces s Jazzovou sekcí se státní orgány obávají další publicity případu Jana Dusa, který ve světě rovněž vzbudil značnou pozornost; naopak případ bratří Wonkových je čs. i zahraniční veřejnosti dosud málo znám. Proto je zapotřebí, aby všichni lidé dobré vůle projevili také oběma pronásledovaným bratrům účinnou solidaritu. (Viz naše sdělení č. 536, 544 a 585.)⁵

Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 4, s. 13.

POZNÁMKY

¹ Dokument č. 397.

² K případu Ervína Motla a spol. viz sdělení VONS č. 605, 616, 621 a 738, dokumenty č. 608, 619, 624, 741, a dokumenty č. 1181 a 1183.

³ K případu funkcionářů Jazzové sekce viz sdělení VONS č. 467, 508, 555, 559, 599, 607, 619, 624, 630, 639, 659 a 665, dokumenty č. 470, 511, 558, 562, 602, 610, 622, 627, 633, 642, 662 a 668.

- ⁴ K trestnímu stíhání Jana Dusa a souvisejícímu trestnímu stíhání Heřmana Chromého viz sdělení VONS č. 514, 515, 527, 534, 538, 546, 550, 565, 572, 574, 581, 606, 615, 620 a 653, dokumenty č. 517, 518, 530, 537, 541, 549, 553, 568, 575, 577, 584, 609, 618, 623 a 656.
- ⁵ Dokumenty č. 539, 547 a 588. K případu Jiřího a Pavla Wonkových viz dále sdělení VONS č. 626, 638, 640, 648, 649, 667, 673 a 859, dokumenty č. 629, 641, 643, 651, 652, 670, 676 a 863.